

PAS

Lopen mogelijk gemaakt

CASUS

© FOTO: ROB NELISSE

DIAGNOSE

Een 9-jarige jongen met een Smith Lemli Opitz syndroom. Dat is een genetisch bepaalde stoornis in de aanmaak van cholesterol waardoor een algehele achterstand in de groei ontstaat, met karakteristieke uiterlijke kenmerken, zoals een kleine schedel en een zeer ernstige verstandelijke beperking.

Het looppatroon van cliënt vertoont een lichte valgus- en flexiestand in de knieën, rechts meer dan links en een forse valgusstand van de enkels en voeten, met name rechts. Ook heeft cliënt hypertonie en dwangstanden aan de extremiteiten. Dat is onder meer zichtbaar aan de buigstand van heupen, knieën en enkels. Vanwege de genoemde valgusstand loopt cliënt over de mediale voetrand.

KORTE MEDISCHE ANAMNESE

Tot voor kort bewoog cliënt zich binnenshuis louter voort op zijn knieën; zelfstandig lopen was niet mogelijk. Voor buiten gebruikt hij soms een loopvoorziening, over langere afstanden wordt hij voortbewogen met een rolstoel.

COMPLICATIES

Cliënt kan niet praten. Verbale communicatie is daardoor nauwelijks mogelijk, al kan hij soms wel goed begrijpen wat je zegt.

>>> 2

AGEING CENTRAAL OP VRA-JAARCONGRES

Op donderdag 30 en vrijdag 31 oktober 2008 vindt het VRA-jaarcongres plaats in de Heerlijkheid van Ermelo in samenwerking met de Engelse zusterorganisatie BSRM.

Het thema dit jaar is: Ageing. De gezondheid en de gezondheidszorg zijn wereldwijd zo verbeterd dat de mens gemiddeld steeds ouder wordt. Op dit moment zijn er 650 miljoen mensen 60 jaar of ouder. Naar verwachting stijgt dat cijfer tot 2 miljard in 2050.

Deze globale veroudering brengt nieuwe uitdagingen met zich mee. Professionals

in de gezondheidszorg dienen zich verder voor te bereiden op de behoeften van de ouder wordende mens. Meer aandacht voor leeftijd-gerelateerde chronische aandoeningen, langdurige zorg, leeftijdspecifieke diensten. De revalidatiezorg zal – nog meer dan nu – gericht zijn op het behoud van onafhankelijkheid en mobiliteit van de ouder wordende mens.

Toch ligt het accent tijdens het congres niet uitsluitend op de oudere medemens, ook het transitieproces van kind-adolescent-volwassene staat op het programma. Bijvoorbeeld het groeien naar

zelfstandigheid van jonge mensen met een handicap of chronische aandoening kent zo zijn eigen leeftijdspecifieke uitdagingen.

Op het congresprogramma staan plenaire sessies, interactieve workshops, internationale gastsprekers, voordrachten en posterpresentaties.

Federatie PAS is met een stand tijdens dit jaarcongres aanwezig. Orthopedisch schoentechnici zijn beschikbaar voor het beantwoorden van vragen.

Lopen mogelijk gemaakt

Behandelend arts

Peter Titarsolej, revalidatiearts
Groot Klimmendaal, Arnhem

Behandelend fysiotherapeut

Veerle Kroon, Groot Klimmendaal, Arnhem

Behandelend orthopedisch schoentechnicus

Harm Scholten, orthopedisch schoentechnicus
Hanssen Footcare, Arnhem

Cliënt heeft voedings- en slikproblemen. Hij krijgt daarom driemaal daags met een PEG-sonde extra voeding toegediend. Verder heeft hij een forse gebitsafwijking en is hij overgevoelig in mond en tong en aan knieën en voetzolen. Bij aanraking van de voeten trekt hij deze in een reflex terug.

THERAPIE

Cliënt krijgt drie maal per week fysiotherapie op de mytylschool. De fysiotherapeute aldaar begeleidt hem al twee en een half jaar. Doel van de fysiotherapie is dat cliënt gaat leren lopen. Daarbij gaat het dan vooral om functioneel lopen, bijvoorbeeld van de stoel naar de tafel in het klaslokaal. Dat lopen doet hij nu vooral nog met een posteriorwalker, een speciaal soort looprekje, of aan de hand van de fysiotherapeute of leerkracht. Ook thuis oefent cliënt inmiddels met lopen.

KORTE SCHOENTECHNISCHE ANAMNESE

Cliënt droeg voorheen semi-orthopedische schoenen, maar deze bleken niet sterk genoeg voor hem. Cliënt is een stevige jongen en door de hypertonie en deformerende kracht in zijn voeten werden de

schoenen vervormd, traden er plooiën in op en werd de neus van de schoenen dubbelgevouwen, zodat er aan de tenen drukplekken optraden. Hierdoor nam tevens de extreme valgusstand toe en daarnaast ondervond cliënt onvoldoende stabiliteit. Aanvankelijk probeerden de behandelaars deze valgusstand te corrigeren met behulp van een spalk. Dat gaf echter veel drukplekken. Daarna besloten zij om orthopedische schoenen aan te meten, met als doel de valgusstand van de enkels te corrigeren en de voeten in een nulstand te krijgen (dorsaal correctie 0 graden).

SCHOENTECHNISCHE OPLOSSING

De behandelaars kiezen voor een volledig orthopedische schoen met een stijve kokervoorziening. Door deze koker krijgt de voet rust en ontstaan er geen drukplekken. De tegendruk van de koker gaat de vervormende kracht van de voet tegen. De kokervoorziening omsluit de achterzijde van het onderbeen, de zijkanten van de enkels en de onderzijde van de voet. De koker is gemaakt van polyprop en is verwerkt tussen de voering en het overleer van de schoen. De koker is in beide schoenen aangebracht.

OBSERVATIE PETER TITARSOLEJ:

© FOTO: ROB NELISSE

“Ik heb van deze casus geleerd dat het mogelijk is om met een ernstig verstandelijk gehandicapt kind tot zo'n resultaat te komen. Doordat cliënt nu kan gaan staan en kan lopen met het looprek, versterken we zijn spierkracht. Wanneer hij alleen maar zou zitten, wordt daar geen beroep op gedaan en dat versterkt de dwangstanden. Zeker tijdens de groei moeten we dwangstanden voorkomen. We hebben met het aanmeten van deze orthopedische schoenen dus mooi werk verricht. Er treedt geen toename van dwangstanden op in zijn gewrichten, zijn spierkracht neemt toe en cliënt kan weer plezier gaan krijgen in het lopen.”

OBSERVATIE VEERLE KROON:

“Het is knap dat we dit hebben bereikt. Voeten hebben complexe gewrichten, met veel botjes en spieren en vrijwel geen vet om de druk te verdelen. Bovendien sta je er voortdurend met je gehele gewicht op, want de zwaartekracht werkt altijd. Toch is het ons gelukt om ondanks deze druk op de voet de voetstand van cliënt te verbeteren.”
“We proberen hem nu beter te leren lopen, maar dat gaat niet vanzelf. Het betekent dat hij zijn aangeleerde bewegingspatroon moet veranderen en andere spiergroepen moet gaan gebruiken dan hij tot nu toe gewend was. Dat is niet eenvoudig, maar ik ben ervan overtuigd dat het gaat lukken. En de orthopedische schoenen helpen daarbij, doordat deze zorgen voor de vereiste balans en stabiliteit.”

De schoentechnicus kiest tevens voor een kunstmatige afwikkeling. Door de aanwezigheid van de verstijfde voorziening kan de voet in de schoen geen natuurlijke afwikkeling maken. Een kunstmatige afwikkeling maakt de stapbeweging wel mogelijk. De hakken van de schoen zijn uitgelijnd en enigszins verhoogd. Daarmee accepteert de schoen de gebogen stand (flexistand) van de knieën en wordt ook extra stabiliteit bereikt. Cliënt loopt daardoor minder risico om te vallen. De schoenen bevatten een mediale schoring, gemaakt van kurk, om de valgusstand van de voeten tegen te gaan. De schoen krijgt door deze schoring een breder basisoppervlak. Verder heeft de schoen een tongvoorziening gekregen. Deze tongpolster heeft de vorm van een kussentje tussen voering en overleer en zorgt voor minder wrijving tussen de voet en de schoen. Deze voorziening verdeelt de druk beter over het gehele scheenbeen en de wreef. De schoentechnicus brengt ook een ruim inschotpunt aan in de schoen, waarbij de vetersluiting ver naar voren is geplaatst en de schoen ver geopend kan worden. Cliënt

heeft daardoor veel ruimte om zijn voeten in de schoenen te plaatsen. De schoentechnicus besteedt veel aandacht aan het zoolmateriaal van de schoenen. Aan het voorste deel van de zolen brengt hij nylon teenstukken aan. Nylon is in tegenstelling tot rubber een glad en hard materiaal, dat het mogelijk maakt dat cliënt kan doorglijden op zijn voorvoeten en minder het risico loopt om te vallen. Bovendien is nylon slijtvast en ook dat is nodig, want cliënt is een speelse jongen die graag en veel beweegt. De schoenen slijten daardoor snel.

HET RESULTAAT

Cliënt kreeg eerst proefschoenen aange-meten. Eind 2007 ontving hij de definitieve schoenen. De schoenen hebben geleid tot een beter looppatroon, een goede voetlanding en meer stabiliteit. Ook treden er geen drukplekken meer op. Door de schoenen is cliënt opnieuw gaan lopen, nadat hij een periode niet gelopen heeft. Cliënt kan zelf niet duidelijk maken wat hij van de schoenen vindt, maar zijn ouders en ook de fysiotherapeute zijn zeer tevreden over het resultaat

MODEL

- Amerikaanse Derby
- Sleehak
- Licht zoolmateriaal (poro)
- Een hoge schoen (tot onder de knie)

BIJZONDERHEDEN

- Vanwege het intensieve gebruik is het schoeisel uitgerust met rubberen kruipneuzen (ter bescherming van de schoen). Desalniettemin zijn er al zeer snel forse gebruiksporen te constateren op het schoeisel.

VOORZIENINGEN

- Afwikkeling
- Stijve kokervoorziening
- Nylon teenstukken
- Tongvoorziening

© FOTO'S: ROB NELISSE

OBSERVATIE HARM SCHOLTEN:

"Het mooie van deze casus vind ik dat alles precies is gelopen zoals we het van tevoren hadden bedacht. Met de semi-orthopedische schoenen ervoer cliënt geen stabiliteit en had hij ook pijn. Met deze schoenen staat hij stabiel en is hij mobieler geworden. Hij kruipt nu veel minder en loopt veel meer. De extra uitdaging was natuurlijk dat je niet goed met hem kunt praten. Zijn gedrag goed observeren is dan des te belangrijker. En ook het overleg met de mensen in zijn omgeving, zoals zijn ouders en de fysiotherapeute, is dan essentieel. Met Veerle hebben we nog steeds regelmatig overleg en op basis van haar observaties en in overleg met de revalidatiearts kunnen we zo nodig snel schoentechnische aanpassingen doorvoeren. Dat werkt zeer prettig."

© FOTO: ROB NELISSE

© FOTO: ROB NELISSE

EERSTE BACHELOR ORTHOPEDISCHE TECHNOLOGIE

POM-medewerker Pierre van Dijk heeft als eerste orthopedisch schoentechnicus in Nederland het bachelor Orthopedische technologie afgerond. Zijn afstudeerproject 'Een waardevolle POM' omvat een beleidsplan maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) voor POM. Dat moet leiden tot een 'waardevollere' organisatie. MVO is het proces waarin ondernemingen ecologische, economische en sociale aspecten van hun activiteiten op strategische wijze integreren in de bedrijfsvoering. Vanuit de opleidende instantie (Fontys Hogeschool te Eindhoven) is met enthousiasme op de scriptie gereageerd en er is zelfs een voorstel gedaan tot publicatie van wat genoemd werd "een goede leidraad voor ieder bedrijf dat zich met MVO wil gaan bezighouden".

NIEUWBOUW PRODUCTIELOCATIE ARENBOS

Penders Voetzorg heeft haar centrale werkplaats eind augustus verplaatst naar een nieuwe locatie op het industrieterrein Arenbos in Heythuysen. Tot die datum was de werkplaats ondergebracht in de hoofdvestiging van Penders Voetzorg aan de Oude Trambaan in Heythuysen. De nieuwe locatie bevindt zich op twee kilometer afstand van de hoofdvestiging. Op de Oude Trambaan blijft een werkplaats bestaan voor eenvoudige reparaties en aanpassingen.

NIEUWE AANMEETLOCATIE IN OIRSCHOT

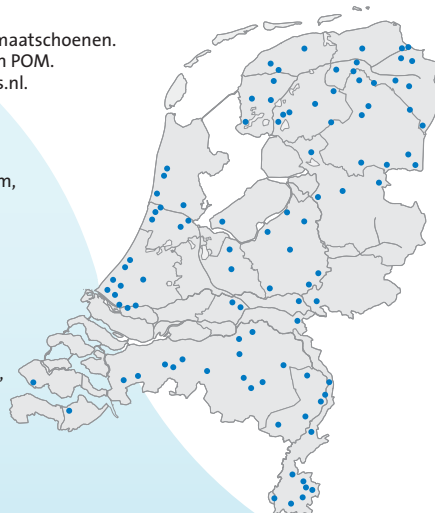
Op 24 augustus was er een feestelijke opening van de nieuwe aanmeetlocatie van Buchrnhornen in schoenenzaak Mecheline Kelders te Oirschot. Dit gerenommeerde schoenenbedrijf heeft daarmee de status gekregen van voetencentrum in de breedste zin van het woord. Ze beschikken over de disciplines: schoen- en adviescentrum, pedicure, elastische kousen, orthopedische schoentechniek en podotherapie. Op deze wijze kunnen zij de cliënten nog beter en efficiënter van dienst zijn. De disciplines orthopedische schoentechniek en podotherapie worden verzorgd door Buchrnhornen orthopedie uit Eindhoven. Met deze nieuwe aanmeetlocatie kan nu ook worden voldaan aan de wens van cliënten uit de regio Oirschot.

FEDERATIE PAS

PAS is een stichting van samenwerkende producenten van orthopedische maatschoenen. De leden van PAS zijn: Buchrnhornen, Hanssen, OIM Orthopedie, Penders en POM. Voor informatie, vragen of suggesties kunt u terecht op www.federatie-pas.nl. U kunt ook een email sturen naar info@federatie-pas.nl

TE VINDEN IN:

Alkmaar, Almere, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Appingedam, Arnhem, Assen, Baarn, Bedum, Beetsterzwaag, Beilen, Bergen op Zoom, Bocholtz, Bolsward, Boxmeer, Boxtel, Breda, Brunssum, Capelle a/d IJssel, Coevorden, Culemborg, Delft, Delfzijl, Den Haag, Dieren, Doetinchem, Dokkum, Dordrecht, Driehuis, Ede, Eindhoven, Elburg, Emmen, Ettenleur, Gouda, Groningen, Gulpen, Haarlem, Hardenberg, Harderwijk, Haren, Heemskerk, Heemstede, Heerde, Heerenveen, Heerlen, Heiloo, Helmond, 's Hertogenbosch, Heythuysen, Hoensbroek, Hoofddorp, Hoogeveen, Joure, Kerkrade, Koudum, Landgraaf, Leeuwarden, Leiden, Maastricht, Meppel, Naaldwijk, Nieuwolda, Nijmegen, Noordwijk, Oirschot, Ommen, Oosterwolde, Opende, Oss, Roermond, Roosendaal, Rotterdam, Sassenheim, Sittard, Sneek, Stadskanaal, Steenwijk, Stiens, St. Nicolaasga, Tegelen, Ter Apel, Terneuzen, Teteringen, Tiel, Tilburg, Veendam, Velp, Velsbroek, Venlo, Venray, Vlaardingen, Vlissingen, Wagenborgen, Weert, Weiteveen, Winschoten, Winsum, Zaandam, Zevenaar, Zoetermeer, Zuidhorn, Zuidlaren, Zwolle

PRODUCTIE

Sj-tekst

REDACTIE

Frank van de Loo, Buchrnhornen
Léon Hahn, Hanssen Footcare
Tiny Smit, OIM Orthopedie
Rianne Cortenbach, Penders
Jan van Delft, POM

REDACTIEADRES

Sj-tekst
Swammerdamstraat 51
1091 RR Amsterdam

VORMGEVING

Studio René Bakker, Amsterdam
Rob Nelisse, fotografie

SLUITINGSDATUM

PAS-info 4-2008, november 2008

Overname van artikelen alleen na schriftelijke toestemming van de redactie.